

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21Csp/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119412785
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6119412785.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, v spore žalobcu: Inkasáreň, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 777 974, zast. Mgr. Zuzana Bírová, advokátka, so sídlom Americká 2, Bratislava - Nové Mesto, proti žalovanému B. R., C.. XX.XX.XXXX, D. S. U. Y. XXX/XX, T. o zaplatenie 70,70 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu 70,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 70,70Eur od 26.04.2019 do zaplatenia, a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 1,20 Eur, to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V časti zaplatenia sumy 1,80 Eur súd žalobu zamietá.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 95% v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica ako kauzálnu príslušnému súdu v tzv. upomínacom konaní podľa § 1 ods. 2 zákona č. 307/2016 , ktorý je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov domáhal vydania platobného rozkazu, v ktorom by bola žalovanej uložená povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 70,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 70,70 Eur od 26.04.2019 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,- Eur.

2. Žalobca v návrhu uviedol, že žalovaný sa dňa 25.04.2019 o 17.36 hod. na linke č. 4 vozidla č.7415 na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístok, a teda cestoval bez platného cestovného lístka. Žalovaný odmietol uhradiť cestovné vo výške 0,70 Eur a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka vo výške 70,-Eur na mieste. Kontrolujúcou osobou právneho predchodcu žalobcu - Dopravným podnikom Bratislava bolo dňa 25.04.2019 vystavené hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č.XXXXXXXXX (variabilný symbol - hlásenka).

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi Dopravným podnikom Bratislava a.s. a žalobcom bola pohľadávka vyplývajúca z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok postúpená na žalobcu. V zmysle bodu A.3.1 v spojení s bodom A.5.3 písm.f) prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v bratislavskom kraji vyhláseného a zverejneného právnym predchodcom žalobcu v zmysle zákona č. 514/2009 Zb.z. a podľa zákona č. 56/2012 Zb.z. o cestnej doprave, žalovaný ako cestujúci uzatvára s dopravcom zmluvu momentom nastúpenia do dopravného prostriedku dopravcu. Nastúpením do dopravného prostriedku vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v prepravnom poriadku a žalovaný ako cestujúci je ďalej

povinný sa na výzvu oprávnenej osoby preukázať platným cestovným lístkom, alebo zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu. Sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je v cenníku uvedenom v prílohe 1 prepravného poriadku stanovená na sumu 70,-Eur.

3. Žalobca doporučeným listom zo dňa 02.08.2019 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky a následne právny zástupca žalobcu vyzval doporučeným listom zo dňa 09.08.2019 žalovaného na úhradu pohľadávky. Na základe uvedeného si žalobca v odôvodnení žaloby uplatňuje aj náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume poštovného 2 x 1,20 Eur, spolu 2,40 Eur.

4. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca pripojil k návrhu predžalobnú výzvu na úhradu dlžnej sumy za 09.08.2019, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 02.08.2019, hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok z 25.04.2019 a elektronické podacie hárky k oznámeniu o postúpení pohľadávky o predžalobnej výzve.

5. Okresný súd Banská Bystrica na základe návrhu žalobcu a predložených listinných dôkazov vydal vo veci platobný rozkaz sp.zn. 24Up/1535/2019 dňa 13.11.2019. Nakoľko sa ho nepodarilo riadne doručiť žalovanému, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Lučenec ako súdu miestne a vecne príslušnému na prejednanie veci podľa § 13 v spojení s § 14 zák.č. 160/2015 Zb.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3 zák.č. 307/2016 Zb.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov.

6. Súdu sa ani napriek vykonanému šetreniu lustráciou v REGOB, ZVJS a Sociálnej poisťovni, ako aj prostredníctvom Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci nepodarilo zistiť aktuálnu adresu pobytu žalovaného, preto doručoval žalovanému žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 CSP oznámením o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu. Zároveň žalovanému doručil procesné uznesenie, sp.zn. 21Csp/89/2020 - 55 zo dňa 08.10.2020 na adresu evidovanú v registri obyvateľov, ktorým ho vyzval, aby sa v lehote 15 dní od doručenia uznesenia súdu písomne vyjadril k žalobe, uviedol rozhoduje skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný sa v súdom stanovenej lehote k žalobe nevyjadril, ani neuviedol žiadne prostriedky procesnej obrany. Skutkovým základom pre rozhodnutie súdu sa tak stali skutočnosti tvrdené žalobcom a ním predložené listinné dôkazy.

7. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Podľa § 297 písm. b) CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

9. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania postupom podľa ustanovenia § 297 písm.a) CSP, keďže ide o spotrebiteľský spor. Zároveň sa jedná o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán považuje za nesporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000,-Eur.

Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP dňa 09.12.2020 o 8.50hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu. Strany sporu ani ich právni zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

11. Žalobca predloženým listinným dôkazom: „Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok“, zo dňa 25.04.2019 preukázal, že si žalovaný pri využití dopravného prostriedku nezakúpil platný cestovný lístok, a preto žalobcovi v zmysle bodu A.14.3, A.14.4 a bodu A.14.7 prepravného poriadku v spojení s Cenníkom dopravného podniku vznikol nárok na zaplatenie ceny cestovného lístka 0,70 Eur a sankčnej úhrady vo výške 70,-Eur.

12. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobca v spore preukázal oznámením o postúpení pohľadávky a rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom Dopravným podnikom Bratislava a.s. a žalobcom ako postupníkom.

13. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb.z. Občiansky zákonník, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

14. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

15. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

16. Podľa § 2 ods. 1/, 2/ zákona č. 514/2009 Zb.z. o doprave na dráhach v znení účinnom v čase prepravy k 25.04.2019, dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach 2)a doprava na lanových dráhach. Železničnou dopravou je osobná doprava a nákladná doprava na železničných dráhach. Mestskou dopravou je doprava na mestských dráhach.

17. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 514/2009, ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

18. Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

19. Podľa § 8 ods. 6 zákona č. 514/2009, prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

20. Podľa bodu A bod 14.3 a bodu 14.4 prepravného poriadku je cestujúci povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy a to aj v okamihu vystúpenia predložiť ku kontrole platný cestovný lístok a prípadne aj preukaz na zľavu cestovného. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 prepravného poriadku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

21. Podľa bodu A.14.7 prepravného poriadku, sadzby sankčných úhrad sú uvedené v cenníku uvedeného v prílohe 1 prepravného poriadku.

22. Z cenníka IDSDK vyplýva, že cena cestovného lístka je 0,70 Eur a základná sadzba za cestovanie bez platného lístka je 70,-Eur.

23. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákonov, prepravného poriadku a cenníka dopravného podniku, ktoré aplikoval na zistení skutkový stav.

24. Zmluvou o preprave vzniká právny vzťah medzi dopravcom a cestujúcim, na základe ktorého cestujúcemu vzniká oprávnenie, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas, pričom mu vzniká povinnosť zaplatiť cestovné dopravcovi a dopravcovi vzniká oprávnenie, aby mu cestujúci zaplatil určené cestovné a povinnosť prepravy cestujúceho do miesta určenia riadne a včas. Z uvedeného vyplýva, že si strany navzájom poskytujú určité plnenia, obe strany sú navzájom dlžníkmi a veriteľmi, a preto práva a povinnosti zmluvných strán sú vzájomné (synalagmatické).

25. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaný využil služby právneho predchodcu žalobcu a dňa 25.04.2019 cestoval mestskou hromadnou dopravou v meste Bratislava, čo vyplýva z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 25.04.2019 vs. XXXXXXXX. Na výzvu osoby vykonávajúcej kontrolu sa žalovaný nepreukázal platným cestovným lístkom, čím porušil svoju povinnosť cestujúceho upravenú zákonom č. 514/2009 Zb.z.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobe v časti uplatnenej sumy pozostávajúcej z nezaplateného cestovného lístka vo výške 0,70 Eur a sankčnej úhrady vo výške 70,-Eur, ktorá je stonásobkom základného cestovného vyhovel.

26. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády 87/1995 Zb.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Keďže žalovaný svoj záväzok voči žalobcovi dosiaľ neuhradil a je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, vznikol žalobcovi nárok aj na úhradu úrokov z omeškania. Cestovné a prirážka sa stali splatnými v deň vykonania prepravy, t.j. prepravy a následnej kontroly, t.j. 25.04.2019. Nasledujúcim dňom sa cestujúci dostal do omeškania s úhradou cestovného a prirážky. Súd s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.z. priznal žalobcovi v zmysle žaloby úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne z dlžnej sumy, počnúc dňom 26.04.2019, kedy už bol žalovaný preukázateľne v omeškaní so splnením dlhu a je v intenciách ustanovenia § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády 87/1995 Zb.z, kedy základná úroková sadzba ECB predstavovala 0%.

29. V časti žalobného návrhu, ktorým si žalobca uplatnil príslušenstvo k istine ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky vyčíslené sumou 3,- Eur, ktoré v odôvodnení žaloby rozpísal ako náklady za oznámenie žalovanému postúpenia pohľadávky a výzvu na úhradu vzniknutej pohľadávky v sume poštového 2 x 1,20 Eur, spolu 2,40 Eur vyhovel súd len čiastočne.

30. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

31. Súd právne posúdil len nárok žalobcu na poštovné za predžalobnú výzvu 1,20 eur ako dôvodný, nakoľko je podmienkou pre podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu v tzv. upomínacom konaní, teda ide o náklad spojený s uplatnením pohľadávky.

32. V časti uplatneného poštového 1,20 Eur za oznámenie postúpenia pohľadávky súd žalobu zamietol, nakoľko má za to, že zaslanie oznámenia o postúpení pohľadávky žalovanému, nie je nákladom priamo spojeným s jej uplatnením v súdnom konaní. Ide o povinnosť postupcu vyplývajúcu mu zo zákona, bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi postúpenie pohľadávky podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka za tým účelom, aby postúpenie pohľadávky nadobudlo právne účinky aj voči dlžníkovi a aby bolo zrejmé, komu má dlžník plniť, inak môže naďalej plniť pôvodnému veriteľovi, teda postupcovi. Prenášať takýto výdavok na žalovaného je podľa názoru súdu neprípustné, nakoľko nejde o náklad bezprostredne súvisiaci s uplatnením pohľadávky v súdnom konaní.

Napokon si žalobca uplatnil žalobou aj nárok na poštovné v sume 0,60 eur (rozdiel uplatnenej sumy 3 eur a nákladov poštovného za výzvu v sume 1,20 eur a za oznámenie postúpenia v sume 1,20 eur), avšak jej opodstatnenosť v odôvodnení žaloby nijako nešpecifikoval a ani nepreukázal, preto súd tento náklad spojený s uplatnením pohľadávky ako nepreukázaný zamietol.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V konaní mal žalobca úspech v časti priznaného nároku 70,70 Eur a poštovného za výzvu na úhradu pred podaním žaloby vo výške 1,20 Eur, spolu 71,90 Eur, čo predstavuje 97,5%. Žalovaný mal úspech v časti, v ktorej súd žalobu zamietol: 1,20 eur + 0,60 Eur, celkom teda v sume 1,80 Eur, čo predstavuje 2,5%. Čistý úspech žalobcu predstavuje rozdiel medzi úspechom žalobcu a úspechom žalovaného, preto mu vznikol voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95%, čo vyjadruje vzájomný pomer úspechu žalobcu a žalovaného v konaní. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza 14.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.